

Vragen schriftelijk

Programma 0

Vragen over bedrijfsvoering

Er loopt, zo lezen we in paragraaf 5 bedrijfsvoering, een organisatieontwikkelingstraject. Een doel hiervan is om meer integraal te gaan werken.

- Gaat dit traject ook kijken naar hoe de gemeente in de organisatie kan streven naar lagere kosten en zo nee waarom niet?
- Wanneer gaat de gemeente inzetten op AI als hulpmiddel voor meer efficiëntie?
- Graag horen wij ook of onze gemeente met een relatief grote ambtelijke formatie van meer dan 30,53 FTE, ook op vrijdag de deuren voor haar inwoners een paar uur open kan gooien, zodat de gemeente voortaan iedere werkdag bereikbaar is, zoals het hoort.

Vragen over Personeelskosten en Beheersing

- We zien op blz. 9 verder dat sinds 2023 het aantal Fte's flink is toegenomen. Hoe komt dit?
- Welke structurele maatregelen worden genomen om de oplopende negatieve verschillen in salariskosten te beheersen, die zijn ontstaan door noodzakelijke hogere inschaling bij het aantrekken van nieuw personeel?
- Hoe zal de organisatie de benodigde capaciteit behouden nu de tijdelijke formatie-uitbreiding (gedekt door de bestemmingsreserve tijdelijk personeel) naar verwachting in de loop van 2027 eindigt?

Programma 1

Vraag over Exploitatiekosten 2026

- Wat is de precieze reden voor de aanzienlijke stijging van de totale lasten van Programma 1 in 2026 (€ 542.334) (blz. 23) ten opzichte van de raming voor 2025 (€ 458.570)? Of anders gesteld: welke specifieke eenmalige of structurele uitgaven zijn hiervoor verantwoordelijk, aangezien de ramingen voor 2027 en de daaropvolgende jaren weer significant lager liggen?

Programma 2

Vragen over Onderhoud Wegenvoorziening

- Aangezien het lange-termijnvoorzicht voor de voorziening Wegen negatief is geworden en de noodzakelijke onderhoudswerken aan de wegen steeds minder gecombineerd kunnen worden met rioleringswerkzaamheden, wat tot hogere kosten kan leiden, heeft de gemeente er een idee bij hoe we gaan bekostigen dat de wegenvoorziening dan op peil blijft om de vereiste kwaliteit van de wegen te garanderen? Denk aan wegen als de Postweg en de Bremweg, die net als de Kampweg vroeg of laat ook opgeknapt moeten worden.

- In 2026 staat de vervanging van 56 lichtmasten op verschillende locaties gepland. Kunnen we zorgen dat ze later op de avond minder licht gaan afgeven? Dit zal kosten drukken en ook de lichtvervuiling verminderen.

Vraag over Kampweg – blz. 26 speerpunt 4 mobiliteitsbeleid

De Kampweg wordt 5,84 meter breed op veel stukken, zodat er ruimte is voor een tegenligger. Dit werkt snel rijden in de hand en kan het snelheidsremmende effect tenietdoen dat klinkers zouden hebben ten opzichte van asfalt.

- Gaat de gemeente overwegen om meteen bij de Kampweg drempels aan te leggen om te hoge snelheden te voorkomen?

Programma 3

Vraag over specificeren van evenementen

We zien op blz. 35 in de tabel Samenstelling Ramingen Huidig jaar dat Toerisme, evenementen en streekagenda op één hoop zijn gegoooid.

- Is het mogelijk de evenementen apart te specificeren? Dit geeft bijvoorbeeld inzicht in de geldstromen rond de ITGWO.

Vragen over TPV en VVV

- Hoe staat het er inmiddels voor met TPV en VVV?

We lezen op blz. 32 “We doen onderzoek naar het aantal toeristische bedden op het eiland en monitoren hoe de ontwikkeling hiervan verloopt.”

- Gaat het hier om het vaststellen van een beddenboekhouding? Lijst Stuivenga had hiervoor namelijk een motie ingediend, die werd afgewezen.

Vraag over ramingen

In de tabel op blz. 35 zien we dat de lasten en baten voor 2026 een ander beeld geven, met een Saldo voor bestemming nadelig, dat minder laag uitvalt dan de jaren erna en ervoor.

- Hoe verklaart de gemeente dit?

Programma 4

Vraag over terugdringen van laaggeletterdheid

ABV is van mening dat ondernemers ook een financiële bijdrage horen te leveren aan initiatieven om taalonderwijs te realiseren.

- Zijn er ontwikkelingen in deze richting?

Programma 6

Vraag over demografisch overzicht

Wij missen een demografisch overzicht. De bevolkingsverdeling is een belangrijke beleidsindicator voor sociaal maatschappelijke dienstverlening. Inzicht in de vergrijzing is ook nodig om vast te stellen hoeveel woningen we later nog nodig hebben.

- Kan de gemeente ons een demografisch overzicht verschaffen?

Vragen over pesten op school

We lezen in de krant dat Vlielandse kinderen niet zo happy zouden zijn als we zouden willen geloven. Pesten zou ook een realiteit zijn. ABV heeft tijdens een raadsommissie waarbij de jeugd aan tafel zat, al eens de volgende gesteld die nooit is beantwoord en die wij nu herhalen:

- Waar kan een kind heen, dat op of na school gepest wordt?
- Is er een nummer van iets als een kindertelefoon dat ze kunnen bellen? Weten de leerlingen dit nummer?
- Is er een pestprotocol?

Vraag over armoede op Vlieland

Hoewel we niet alles hoeven te geloven wat in de krant staat, zijn er net als vorig jaar opnieuw signalen van armoede in de media verschenen: er zou op Vlieland 3% van de werkende bevolking onder de armoedegrens leven. De gemeente kan regelingen treffen, maar laten we ook oog houden voor huishoudens die nét boven die grens zitten. Zij vallen vaak buiten aanvullende regelingen en zijn daardoor soms zelfs slechter af.

- Kan de gemeente bekijken of er huishoudens zijn die net boven de armoedegrens zitten, maar wel hulp nodig hebben omdat ze juist net niet in aanmerking komen voor allerlei aanvullingen?

Programma 7

Vragen over Nieuw Duurzaamheidsprogramma en PFAS

- Met het oog op de geplande afronding van het huidige duurzaamheidsprogramma in 2027 en de onzekere financiering na het aflopen van de Regio Deal, hoe zal de gemeente de structurele financiering en de benodigde budgetten voor het nieuwe meerjarenprogramma Duurzaamheid na 2027 veiligstellen?
- Wat zijn de verwachte kosten en dekkingsplannen voor het onderzoek naar de PFAS-vervuiling in de RWZI en de eventuele noodzakelijke vervolgmaatregelen?

Vragen over afvalverwerking

- Hoe staat het met ondergrondse afvalinzameling?
- Wat is er gebeurd met onze participatie-ambitie, want ABV constateert dat de burger nooit is gevraagd of die bijvoorbeeld ondergrondse afvalinzameling wel wil.

Programma 8

Vraag over Implementatie Omgevingswet en Risico's

- Gezien de aanhoudende onzekerheid over de softwareleverancier en de technische tekortkomingen in de huidige software, hoe zal de gemeente garanderen dat de uitvoering van de Omgevingswet en het opstellen van het definitieve omgevingsplan, inclusief erfgoedbeleid en redengevende beschrijvingen, in 2026 volgens planning en zonder onnodige extra inzet wordt gerealiseerd?

Programma 9

Vragen over Herstel Structureel Evenwicht

De begroting van 2026 is structureel in evenwicht, maar voor de jaren 2027 tot en met 2029 wordt een structureel negatief saldo voorzien.

- Welke concrete en onvermijdelijke principiële keuzes (zoals schrappen/kortingen op investeringen of subsidies, bezuinigingen, of verhoging van inkomsten) worden (behalve het "verwijderen van lucht uit de begroting") genomen om dit structurele tekort op te heffen en de gezonde financiële situatie op de middellange termijn te waarborgen?
- Wanneer worden hierover principiële keuzes gemaakt?

Vraag over Kwetsbaarheid Toeristenbelasting

De inkomsten van Vlieland zijn zeer sterk afhankelijk van toerisme. De toeristenbelasting (€ 1.985.000) vertegenwoordigt 45% van de totale belastingopbrengsten, en het risico van een fluctuatie van 20% (€ 360.000) wordt genoemd vanwege de gevoeligheid voor conjunctuur, weer en structurele veranderingen. In de risicotabel wordt zo'n daling van de toeristische inkomsten als matig waarschijnlijk ingeschat.

- Welke specifieke buffermaatregelen zijn in de Algemene Reserve of elders in de begroting gereserveerd om dit gekwantificeerde risico op te vangen en de stabiliteit van deze cruciale inkomstenbron te waarborgen?

Nu volgen vragen over de paragrafen, behorend bij Programma 9.

Paragraaf 2 – Weerstandvermogen en risicobeheersing

Vraag over financiële Kengetallen die duiden op onvoldoende investeringsruimte

De gemeente heeft door grote eerdere projecten (zoals Zorgwijk De Boswijk) te maken met gespannen financiële kengetallen.

Zowel de Netto Schuldquote als de Solvabiliteitsratio worden als onvoldoende beoordeeld. De gemeente stelt dat er weinig investeringsruimte is.

- Hoe waarborgt de gemeente dat noodzakelijke, niet-baten genererende investeringen (met name die in achterstallig onderhoud, zie punt 3) daadwerkelijk doorgaan zonder de reeds onvoldoende solvabiliteit en schuldquote verder onder druk te zetten?

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Vraag over scenario's Flidunen

De scenariokeuze werd voor november van de agenda gehaald.

- Wanneer zal wel bekend zijn wat een scenario met geïsoleerde stalen bak in het zwembad kan opleveren?

Vraag over uitgesteld of achterstallig onderhoud kapitaalgoederen

Uit de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen blijkt dat het onderhoud van diverse essentiële kapitaalgoederen een risico vormt voor het voorzieningenniveau.

De Meer Jaren Onderhoud Plannen (MJOP's) voor Waterstaatsobjecten, Riolering, Groen en Wegen vertonen uitgesteld of achterstallig onderhoud. Bovendien is de MJOP voor

Gebouwen (actueel plan 2025-2028) ook achterstallig. De kosten voor vervanging en groot onderhoud in de MJOP's bedragen in de planperiode € 8,3 miljoen, en er wordt een risico van 10% op foute inschatting gerekend.

- Wat is het risico dat dit uitgestelde onderhoud leidt tot plotselinge, veel hogere kosten in de toekomst, zoals de gemeente zelf al vreest in het kader van sobere uitvoering?

Paragraaf 8 Openbaarheidsparagraaf

Vraag over onzekere dekking voor de kosten van de Woo-implementatie

De Wet open overheid (Woo) legt de gemeente de verplichting op tot actieve openbaarmaking. De Woo brengt een toenemende structurele belasting met zich mee, vooral vanaf 2026 wanneer complexere categorieën zoals onderzoeksrapporten en adviezen openbaar moeten worden gemaakt. Hoewel de afhandeling van passieve verzoeken momenteel binnen de bestaande formatie kan, is het aannemelijk dat op termijn een uitbreiding van de formatie (FTE) noodzakelijk zal zijn. Er is echter nog geen budgettaire inschatting voor de structurele personele inzet hiervoor gemaakt.

- Hoe wordt de noodzakelijke formatie-uitbreiding, inclusief de bijbehorende salariskosten, in de begroting ingepast, gezien het reeds negatieve structurele saldo vanaf 2027?